

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

25 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de către avocatul Perțu Ina în numele inculpatei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2019 și a sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 iunie 2018, în cauza penală privind-o pe

Ivașchevici Aliona Xxxxx, născută la xxxxx, domiciliată mun. Xxxxx, str. Xxxxx ap. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 23.10.2017-22.06.2018
2. *instanța de apel:* 13.07.2018 – 12.02.2019
3. *instanța de recurs:* 04.04.2019-25.06.2019

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 iunie 2018, Ivașchevici Aliona Xxxxx a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 213 lit. a) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul medicinei.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite inculpatei s-a suspendat condiționat pe o perioadă de probațiunea de 1 an, dacă, în perioada de probațiune, condamnată nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, obligând-o să nu-și schimbe domiciliu fără consimțământul organului competent, care exercită controlul privind executarea pedepsei.

A fost încasat de la Ivașchevici A. în beneficiul statului suma de 5120 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, pentru efectuarea expertizei judiciare nr. 260 din 27.09.2017, iar în beneficiul Irinei Rusu, suma de 19.500 lei cu titlu de cheltuieli de judecată legate de plata serviciilor juridice.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Ivașchevici A., activând în calitate de medic ginecolog în cadrul Spitalului Clinic Municipal „Sfântul Arhanghel Mihail”, situat pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx, la data de 03.02.2014, a efectuat intervenție chirurgicală la Xxxxx, în urma căreia, din neglijență a regulilor și metodelor de

acordare a asistenței medicale, i-a înlăturat ambele ovare și trompele uterine. Conform expertizei medico-legală din 23.03.2016, diagnosticul clinic definitiv: Chisturi ovariene bilaterale endometriale. Ocluzie intestinală. Peritonită difuză. În timpul operației nominalizate au fost înlăturate ambele ovare și trompele uterine - decizie incorectă și neargumentată atât prin datele din fișa medicală, cât și conform literaturii de specialitate. Extirparea ovarelor și trompelor uterine (anexelor) putea fi evitată, înlăturarea ambelor ovare se califică ca vătămare gravă, după criteriul consecințe neprimejdioase pentru viață, pierderea unui organ (de reproducere).

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Străisteanu Doina Ioana în numele inculpatei, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță și a dispune achitarea inculpatei Ivaschevici Aliona, în învinuirea formulată privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. a) Cod penal, pe motiv că în acțiunile inculpatei nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii, precum și respingerea acțiunii civile depuse de partea vătămată.

În motivarea apelului a invocat:

- nu este de acord cu constatarea din sentință precum că intervenția chirurgicală asupra pacientei Xxxxx nu era efectuată după indicații vitale (nu pentru salvarea vieții);

- medicii Revenco S. și Vermeiuc O., Marcu A. și Codreanu N. susțin, și au declarat în instanță, că avînd în vedere starea în care era adusă pacienta la spital de urgență, durerile acute abdominale, intervenția chirurgicală în cavitatea abdominală era de urgență pentru salvarea vieții. Aceiași constatare se regăsește în rapoartele de expertiză medico-legale nr. 409/2016 și 260/2017, care indică că intervenția chirurgicală „era de urgență, după indicații vitale”;

- însăși faptul că instanța, contrar acestor probe, neagă un fapt evident, stabilit înafara oricăror dubii, ce pune la îndoială următoarele constatări și soluția pe caz bazată pe ele;

- cu referire la confuzia intenționată impusă de acuzatorul de stat și instanța de fond privind perioada de timp și acțiunile exacte a inculpatei calificate fiind penale, sentința nu clarifică exact pentru care acțiuni Ivașchevici A. este recunoscută vinovată și care din aceste acțiuni le-a întreprins anume ea;

- Ivașchevici A. a acordat ajutor medical pacientei Xxxxx cînd aceasta se afla deja pe masa de operații cu burta desfăcută de chirurgii Sergiu Revenco și Octavian Vermeiuc, avînd indicații vitale pentru ai salva viața pacientei;

- Ivașchevici A. nu a fost implicată în pregătirea preoperatorie a pacientei, nu a fost implicată în informarea pacientei despre posibilele complicații a sistemului sexual-reproductiv, nu a fost informată despre lipsa acordului informat la intervenție și posibilele complicații deși ambii chirurghi A. Vermeiuc și S. Revenco știau că diagnosticul definitiv va putea fi stabilit doar intraoperator după desfacerea burții, ceea ce au și făcut;

- acțiunile inculpatei nu constituie infracțiune și nu este cuprinsă de componența prevăzută la art. 213 lit. a) Cod penal;

- în ședințele de judecată s-a stabilit cu certitudine faptul că nici acuzatorul de stat și nici medicii și experții legiști audiați, nu au putut identifica cu certitudine acele reguli și norme de acordare a asistenței medicale de care trebuia să se conducă dna Xxxxx și pe care se presupun că le-a încălcat cu neglijență. Prin toate probele la dosar s-a stabilit că perioada de timp în care dna Xxxxx a oferit asistență și consiliere medicală este din momentul intrării curat sterilă în sala de operații la chemarea asistentei medicale Corj Alina preluând pacienta Xxxxx cu burta deja tăiată, în proces de drenare a puroiului din abdomen și pînă la momentul externării pacientei Xxxxx din Spitalul „Sfîntul Arhanghel Mihail”;

- instanța de fond intenționat a ignorat argumentele apărării prin care a atras atenția că sînt trei etape distincte și total diferite de acordare a asistenței medicale de urgență pacientei Xxxxx de către medici diferiți: etapa preoperatorie pentru care răspund medicii chirurghi Sergiu Revenco și Octavian Vermeiuc; perioada operatorie pentru care răspund toți medicii implicați în intervenția chirurgicală propriu zisă Sergiu Revenco, Octavian Vermeiuc și Aliona Ivașchevici și etapa postoperatorie pentru care răspunde Ivașchevici A.;

- instanța de fond nu a considerat important să diferențieze aceste etape și astfel a recunoscut drept neglijență din partea dnei Ivașchevici A., faptul că ea nu a luat consimțămînt la pacienta Xxxxx sau de la mama acesteia pentru înlăturarea sursei de infecție depistate în cavitatea abdominală după incizia chirurgicală;

- instanța trece sub tăcere faptul că după intrarea în sala de operații curat sterilă neștiind ce se solicită de la ea, Xxxxx era în imposibilitate să știe că nu este un acord informat și să iasă s-l ia de la rudele pacientei;

- faptele descrise de Xxxxxa u fost confirmate pe deplin prin declarațiile martorilor Corj Alina, Sergiu Revenco și Octavian Vermeiuc și de datele obiective a fișei medicale nr. xxxxx a pacientei Xxxxxdin Spitalul clinic municipal nr. 2 „Sfîntul Arhanghel Mihail”. La etapa internării pacientei Xxxxx în stare gravă, după examinarea ei de către chirurgul Octavian Vermeiuc, pacienta a fost îndreptată de dînsul la ultrasonografie (USG) și consultarea medicului ginecolog. Consultarea pacientei Xxxxx de către ginecologul-obstetrician Ivașchevici A. a avut loc după examinarea ultra sonografică, avînd datele primare despre sănătatea sa de la pacienta Xxxxx care era conștientă și cooperantă;

- Ivașchevici A. a stabilit diagnosticul chisturi ovariene la Xxxxx și acest diagnostic nu prezintă nici pericol de viață, nu este indicator pentru spitalizare și nici pentru intervenția chirurgicală. Xxxxx a fost internată în secția de chirurgie pentru că prezenta dureri abdominale acute și exista suspecția peritonitei acute, după cum a devenit clar din depozițiile martorilor O. Vermeiuc și S. Revenco. Din acest moment Xxxxx a devenit pacienta medicului chirurg O. Vermeiuc și anume el decidea pe cine să implice în pregătirea preoperatorie a pacientei;

- prin declarațiile tuturor martorilor audiați în proces, rămîne neclar motivul neimplicării inculpatei în perioada preoperatorie la pregătirea pacientei Xxxxxcătre intervenția chirurgicală, neoferirea pacientei cu suspecție de endometrioză cu proces inflamator conform USG, și la care s-a depistat chisturi ovariene,

posibilitatea să fie consultată de Ivașchevici A. și informată despre posibilele complicații care ar putea apărea dacă sursa infecției, sau a durerii, ar fi ginecologică;

-Ivașchevici A. nu a participat la etapa preoperatorie de pregătire a pacientei Xxxxxcătore intervenție chirurgicală iar consultația ei din fișa medicală a fost ignorată. La fel cum au fost ignorate rezultatele USG. Acestea sunt fapte stabilite înafara oricăror dubii ignorate de instanța de fond;

- era în sarcina medicului chirurg Octavian Vermeiuc respectarea întocmai a prevederilor art. 13 din Legea nr. 263/2005 privind drepturile și obligațiile pacientului;

- nu a existat intenția nimănui din chirurghi să sterilizeze chirurgical pacienta Rusu Irina, ci să-i ofere asistența medicală necesară stării ei de sănătate la acel moment, înainte de intervenția chirurgicală propriu zisă nimeni nu putea determina cu certitudine focarul ocluziei intestinale, cauza durerilor abdominale reclamate de pacientă. Pe durata intervenției chirurgicale obținerea altui acord informat era imposibilă, nu există nici o regulă în acest sens în cadrul normativ național și nici în vreun protocol clinic național;

- nu a primit nici o explicație clară cu referire la faptul cum medicul chirurg responsabil de pregătirea pacientei către intervenția chirurgicală - Octavian Vermeiuc - a decis să nu ia acordul informat de la pacientă direct, dar de la mama acesteia;

- prin declarațiile martorilor, devine evident că obligația de a respecta procedura legală privind obținerea acordului informat al pacientei pentru intervenția chirurgicală îi revinea medicului chirurg O. Vermeiuc și nicidecum dnei Ivașchevici A. care a aflat despre situația și diagnosticul Xxxxx după ce a intrat în sala de operații spălată pentru executarea intervenției chirurgicale, iar obținerea acordului informat este o condiție obligatorie premergătoare intervenției chirurgicale - art. 13 alin.(1) Legea nr. 263/2005 privind drepturile și obligațiile pacientului;

- sentința din 22 iunie 2018, cu referire la ambele rapoarte de expertiză medico-legale nr. 260 din 27.09.2017 și nr. 409 din 27.10.2015, o recunoaște vinovată pe Ivașchevici A. indicând că aceste rapoarte medico-legale au stabilit cu certitudine că decizia de exterpere a ovarelor și trompelor a fost neargumentată și eronată. Ori instanța de fond cu referire la concluziile medico-legale s-a expus că vina dnei Ivașchevici A. este evidentă și confirmată. Asta demonstrează lipsa unei echități în procesul penal desfășurat;

-este stabilită cu certitudine situația în care a fost pusă dna Ivașchevici A. contrar voinței sale, și anume: nefiind implicată de către O. Vermeiuc în pregătirea pacientei către operație și informarea despre posibilele complicații a intervenției chirurgicale asupra sistemului de reproducere, fiind deja spălată și intrată în sala de operații, aflând diagnosticul intraoperator stabilit corect de medicii chirurghi în sala de operații, nu îi rămânea decât să subscrie deciziei evidente care se cerea, și să o

execute - înlăturarea sursei de infecție a peritonitei difuze, și anume înlăturarea trompelor și a ovarelor perforate și purulente;

- pentru Ivașchevici A. era ireal și nejustificat să prezume că nu există un acord informat pentru intervenția chirurgicală și că pacienta nu a fost informată despre posibilele complicații ginecologice;

- Ivașchevici A. nu putea bănui nici faptul că Sergiu Revenco părăsind sala de operații, nu va căuta să discute cu mama pacientei Lidia Litvinova căreia să-i explice diagnosticul intraoperator și să-i comunice că a fost invitat un medic-ginecologic pentru executarea deciziei de înlăturare a sursei de infecție, care s-a dovedit a fi ovarele și trompele or, Xxxxx a fost pacienta secției de chirurgie pentru care răspundeau medicii chirurghi Sergiu Revenco și Octavian Vermeiuc. Xxxxx a devenit pacienta dnei Ivașchevici A. doar din momentul când dumneaei a intervenit în sala de operații și a preluat executarea operației, iar ulterior a monitorizat starea pacientei trecându-o în secția ginecologie și a consultat-o de nenumărate ori pînă la externarea ei acasă în stare satisfăcătoare;

- decizia de înlăturare a trompelor și ovarelor deoarece erau sursa de infecție, aparține tuturor medicilor chirurghi prezenți în sala de operație, asta este evident din descrierea făcută de medicul chirurg O. Vermeiuc în protocolul operator, inclus în rapoartele de experiză medico-legală ca fapt constatat;

- medicii legiști nu au avut la dispoziție - pentru efectuarea expertizei medico-legală și formularea de concluzii - informație completă despre intervenția chirurgicală efectuată, nici o informație despre forma și cauzele ocluziei intestinale, nu au avut informația despre localizarea eruperii și nici descrierea țesutului propriu zis înlăturat din pacientă. Nu au avut această informație pentru că Vermeiuc O. nu a făcut descrierea corespunzătoare în protocolul operator, iar la Xxxxx nu a oferit fișa medicală de ambulator care să conțină istoricul sănătății sistemului sexual-reproductiv;

- la formularea concluziilor Șarpe V. medic-legist raportor și restul membrilor comisiei, s-au condus doar de diagnosticul secundar „endometrioză” diagnosticul principal de peritonită difuză, ocluzie intestinală pe care au apreciat-o drept un diagnostic corect determinat intraoperator. Pornind de la apreciere greșită și incompletă, în temeiul unor informații incomplete de alți medici responsabili de asta, nu de Ivașchevici A., în ambele rapoarte de expertiză medico-legală se formulează concluzia că pentru diagnosticul „endometrioză” metoda de tratament înlăturarea trompelor și ovarelor este incorectă;

- în rapoartele de expertiză medico-legală și în explicațiile oferite de medicii-legiști s-a stabilit cu certitudine că, nu există protocol clinic național în cazul endometriozei care să conțină standarde de acordare a asistenței medicale, se face referire la declarațiile medicului-legist raportor Vasile Șarpe oferite sub jurământ la 06.04.2018;

- instanța de fond a ignorat să verifice modalitatea cu care au fost formate concluziile medicilor-legiști nu doar să le accepte ca judecăți nesupuse criticii juridice;

- Ivașchevici A. a executat decizia adoptată de comun acord cu colegii medici chirurghi, conducându-se de legile existente în domeniul medicinei și ocrotirii sănătății. La caz, Ivașchevici A. a acționat astfel încât salvarea vieții pacientei să rămână a fi net superioară așa cum este prevăzut în Legea cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului din 27.10.2005;

- fiind constatat faptul că la momentul actual în Republica Moldova, spre deosebire de alte țări europene, nu există un Protocol standardizat, reguli sau norme prescrise, elaborate de Ministerul Sănătății, care să ofere răspuns la întrebarea: „Cum trebuie să procedeze medicul ginecolog - chirurg în situația în care sursa peritonitei difuze (infecției) în organism amenințătoare pentru viața pacientului sînt însăși organele de reproducere ale femeii”, absolut toți medicii audiați în diferite calități procesuale pe parcursul acestui proces au confirmat că medicul se conduce în așa cazuri de literatura de specialitate. Ivașchevici A. s-a condus de recomandările literaturii de specialitate relevante situației pacientei Xxxxx- înlăturarea sursei de infecție avînd prezentă abces tubo-ovarian cu erupere.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2019, a fost admis din alte considerente, în același rînd și din oficiu, conform prevederilor art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală apelul declarat, casată în partea penală sentința și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Ivașchevici A. în baza art. 213 lit. a) Cod penal, pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. A fost respins demersul procurorului de încasare de la inculpată a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizei în sumă de 5120 lei și trecută această sumă în contul mijloacelor bugetului de stat. În rest sentința a fost menținută.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat, că la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just ajungînd la concluzia că Ivașchevici A a săvârșit infracțiunea imputată.

În viziunea instanței de apel, necătînd la faptul, că inculpata nu-și recunoaște vina în comiterea infracțiunii încriminate, vina acesteia se dovedește integral prin declarațiile părții vătămate Rusu I., martorilor Vermeiuc O., Revencu S., Corj A., Litvinova L., experților judiciari medici-legiști Șarpe V., Tighineanu S., Lungu E. și prin materialele cauzei și anume: rapoartele de expertiză nr. 409 din 27.10.2015 (f.d. 47-51 v. I), nr. 260 din 27.09.2017 (f.d.172-174 v. I), fișa medicală a lui Xxxxx cu nr. xxxxx; denunțul din 24.09.2015, depus de către Negru O. (f.d. 18 v. I); mandat (f.d.20 v. I); cerere privind atragerea expertului (f.d. 38 v. I); indicații din 21.07.2017 (f.d. 134, 135 v. I), care coroborează între ele și confirmă vina inculpatei Ivașchevici A. privitor la încălcarea din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale și care combat argumentele indicate de apelantă precum că acțiunile inculpatei nu constituie infracțiune și nu este cuprinsă de componența prevăzută la art. 213 lit. a) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile martorilor Codreanu N. și Marcu A. din cadrul instanței de fond și declarațiile martorilor Paladi G. și Friptu Valentin, din cadrul instanței de apel deoarece ele nu corespund adevărului și sunt date de în scopul exonerării inculpatei de la răspunderea penală, deoarece sunt în contradicție cu celelalte probe analizate supra și se resping de ele, inclusiv declarațiile –martorului Vermeiuc Octavian, Revencu Sergiu, Corj Alina și Litvinova Lidia, declarațiile experților judiciari, medicii – legiști, care confirmă faptul că Ivașchevici A., activând în calitate de medic ginecolog în cadrul Spitalului Clinic Municipal „Sfântul Arhanghel Mihail”, la data de 03.02.2014, a efectuat intervenție chirurgicală la Rusu I., în urma căreia, din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, i-a înlăturat ambele ovare și trompele uterine.

Instanța de apel a reținut că, inculpata Ivașchevici A. își recunoaște vina în comiterea infracțiunii încriminate, însă a apreciat critic afirmațiile ei precum că, i-a înlăturat ambele ovare și trompele uterine părții vătămate Xxxxx așa după cum a fost instruită de către colegii săi, să ia decizia de a înlătura sursa de infecție și prin aceste acțiuni în opinia ei, n-a săvârșit nicidecum o neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, deoarece ele nu corespund adevărului și sunt date de către inculpată în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală, deoarece sunt combătute de celelalte probe analizate și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, și care demonstrează cu certitudine vinovăția ei în săvârșirea infracțiunii imputate.

Instanța de apel a reținut, că atât în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, cât și în cea de apel, vina inculpatei în comiterea infracțiunii a fost dovedită pe deplin atât prin declarațiile părții vătămate și martorilor, care au indicat că Ivașchevici A. în calitate de medic ginecolog, a efectuat intervenție chirurgicală la partea vătămată Rusu Irina, în urma căreia, i-a înlăturat ambele ovaare și trompele uterine, cât și prin probele scrise: raportul de expertiză nr. 409 din 27.10.2015, raportul de expertiză nr. 260 din 27.09.2017 și fișa medicală cu nr. xxxxx, prin care se confirmă că pacientei Xxxxx i s-a efectuat intervenția chirurgicală în mod de urgență, în timpul operației fiind înlăturate ambele ovare și trompele uterine, decizie incorectă și neargumentată atât prin datele din fișa medicală, cât și conform literaturii de specialitate. Totodată, conform datelor clinice menționate, instanța de apel a stabilit, că partea vătămată Rusu Irina, a fost supusă intervenției chirurgicale privind înlăturarea bilaterală a ovarelor și trompelor, într-un mod incorect.

În acest sens, instanța de apel a constatat că neglijența la săvârșirea faptei prejudiciabile prevăzute de art. 213 lit. a) Cod penal, constă în faptul că, inculpata, efectuând operația și considerând eronat că viața pacientei Xxxxx este pusă în pericol a înlăturat ambele ovare și trompele uterine, ceea ce vine în contradicție cu concluzia rapoartelor de expertiză nr. 409 din 27.10.2015, nr. 260 din 27.09.2017, cât și a declarațiilor experților Șarpe V., Tighineanu S., Lungu E. Astfel, diagnosticul stabilit nu îi oferea dreptul inculpatei de a lua decizia de înlăturare a ovarelor și trompelor uterine ceea ce arată legătura cauzală dintre pierderea organului de

reproducere și vătămarea gravă a integrității corporale cauzată de către inculpata Ivașchevici A., conform rapoartelor de expertiză nr. 409 din 27.10.2015, nr. 260 din 27.09.2017, care indică asupra deciziei incorecte și neargumentate luată de către Ivașchevici A. privind extirparea ambelor ovare și trompelor uterine. În aceeași ordine de idei, inculpata fiind medic obstetrician ginecolog de profesie a încălcat regulile de acordare a asistenței medicale, nu a evaluat riscurile care persistă în urma efectuării nereușite a intervenției chirurgicale înlăturînd ambele ovare și trompe uterine, astfel cauzînd părții vătămăte - vătămăre gravă a integrității corporale.

Cu privire la argumentul apelantei precum că au fost înlăturate ambele ovare și trompe uterine din motiv că acestea au fost sursa de infecție, instanța de apel l-a considerat nefondat, or atît concluziile rapoartelor de expertiză, cît și declarațiile experților medico-legali, indică asupra faptului că la momentul intervenției ovarele nu constituiau sursă de infecție.

La fel, instanța de apel a menționat că nu poate fi reținut nici argumentul apelantei precum că în ședințele de judecată nu s-a stabilit cu certitudine regulile și normele de acordare a asistenței medicale de care trebuia să se conducă Ivașchevici A., or inculpata activînd în calitate de medic obstetrician ginecolog în cadrul spitalului „Sfîntul Arhanghel Mihail”, a acționat contrar prevederilor art. 17 pct. a) din Legea nr. 264 din 27.10.2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic care prevede că *„medicul este obligat să respecte cu strictețe drepturile și interesele legitime ale pacientului”*, contrar prevederilor art. 28 alin.(1) din Legea ocrotirii sănătății nr. 411 din 28.03.1995 care prevede că *„în practica medicală sînt aplicate metodele de profilaxie, diagnostic și tratament, permise de Ministerul Sănătății”*, contrar prevederilor art. 5 lit. c) din Legea nr.263 din 27.10.2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului care prevede că *„pacientul are dreptul la securitatea vieții personale, integritatea fizică, psihică și morală, cu asigurarea discreției în timpul acordării serviciilor de sănătate”*, contrar prevederilor art. 17 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 264 din 27.10.2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic, *medicul este obligat: să ceară consimțămîntul pacientului pentru orice prestare medicală conform legislației și protocoalelor internaționale în acest sens.*

Totodată, în viziunea instanței de apel, nu poate fi reținut argumentul apelantei precum că, acuzatorul de stat nu a făcut dovada încălcării din neglijență a regulilor sau a metodelor de acordare a asistenței medicale, or neglijența la săvârșirea faptei penale prevăzute de art. 213 lit. a) penal, constă în faptul că, inculpata efectuînd operația și considerînd eronat că viața pacientei Xxxxx este pusă în pericol a înlăturat ambele ovare și trolepe uterine, ceea ce vine în contradicție cu concluzia rapoartelor de expertiză nr. 409 din 27.10.2015, nr. 260 din 27.09.2017. Mai mult ca atît, diagnosticul stabilit, nu îi oferea dreptul inculpatei de a lua decizia de înlăturare a ovarelor, fapt ce stabilește legătura causală dintre pierderea organului de reproducere și vătămarea gravă a integrității corporale cauzată de către inculpată, conform rapoartelor de expertiză nr. 409 din 27.10.2015,

nr. 260 din 27.09.2017 care indică asupra deciziei incorecte și neargumentate, luată în privința extirpării ambelor ovare și trompelor uterine.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că nu poate fi reținut nici argumentul apelantei privind aprecierea critică a rapoartelor de expertiză medico - legală, or, experții judiciari sunt persoane calificate și abilitate, conform legii, să efectueze expertize și să formuleze concluzii în specialitatea în care sunt autorizați, cu privire la anumite fapte, circumstanțe, obiecte materiale, fenomene și procese, organismul și psihicul uman, experții dispun de cunoștințe speciale și procedee tehnico-științifice pentru formularea unor concluzii argumentate cu privire la anumite fapte, circumstanțe, obiecte materiale, fenomene și procese, corpul și psihicul uman, ce pot servi drept probe într-un proces judiciar. Totodată, instanța de apel a reținut că de către partea apărării nu a fost prezentat un substrat factologic care ar crea dubii privind concluziile experților judiciari la efectuarea rapoartelor de expertiza medico-legală, mai mult că experții au fost preîntâmpinați de răspundere penală pentru prezentarea concluziilor false.

Astfel, instanța de apel a stabilit că infracțiunea prevăzută la art. 213 lit. a) Cod penal, este o infracțiune mai puțin gravă, comisă de către Ivașchevici A. la 03.02.2014, iar de la comiterea acțiunilor infracționale, termenul de 5 ani a expirat.

Totodată, instanța de apel a considerat justificat de a respinge demersul procurorului de încasare de la inculpată a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizei în sumă de 5120 lei, or art. 227 alin. (2) Cod de procedură penală, prevede clar și evident care anume cheltuieli urmează a fi puse pe seama inculpatului, însă la această categorie nu se includ cheltuielile pentru efectuarea expertizelor, de vreme ce aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecarea cauzei, astfel instanța de apel a considerat necesar de a trece această sumă din contul mijloacelor bugetului de stat.

6. Hotărârile judecătorești adoptate în cauză sunt atacate cu recursuri ordinare de către:

6.1 Procuror, care solicită casarea parțială a acesteia, în partea ce ține de soluția dispusă cu privire la cheltuielile judiciare și a dispune rejudecarea cauzei în această parte în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă:

- instanța de apel nu a luat în considerație faptul că, în cadrul cauzei penale de către stat au fost suportate cheltuieli în sumă de 5120 lei, la realizarea expertizelor, sumă ce urma a fi încasată de la inculpată în beneficiul statului, conform prevederilor art. 227-229 Cod de procedură penală, iar instanța contrar prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 14), art. 397 pct. 5) Cod de procedură penală, nu a dispus acest fapt;

- soluția instanței de apel de a respinge solicitarea acuzatorului de stat referitor la încasarea de la Ivașchevici A. a cheltuielilor judiciare, contravine normelor procesual penale;

- prin modificările survenite în Codul de procedură penală, în vigoare din data de 09 februarie 2018, legislatorul a exclus prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală și astfel norma legală ce instituia obligația statului a suporta cheltuielile pentru efectuarea expertizelor în cauzele penale, a fost exclusă;

- la examinarea prezentei cauze, instanța de apel era obligată să se conducă de prevederile art. 4 alin. (1) Cod de procedură penală și să dispună soluția anume în conformitate cu prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, or altă normă care la moment ar prevedea obligația statului de a suporta aceste cheltuieli, nu este în vigoare;

- pe caz urmează a se ține cont și de dispoziția art. 1 alin. (2) Cod de procedură penală;

- se generează o situație preferențială a acelor persoane care au comis infracțiuni și defavorabilă față de ceilalți membri ai societății, care în mod indirect sunt impuși să suporte acele cheltuieli financiare generate, anume în urma acelor infracțiuni comise de inculpat, astfel consideră că se încalcă principiul egalității în fața legii, prevăzut în art. 9 alin. (1) Cod de procedură penală.

În drept, procurorul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6.2 Avocatul Perțu I. în numele inculpatei, care solicită casarea acestora și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui Ivașchevici A.

În motivarea recursului invocă:

- instanța de apel nu a făcut o descriere completă a faptei comise de către inculpată;

- instanțele de fond au condamnat inculpata în baza art. 213 Cod penal, precum că ar fi încălcat careva reguli, instanța de judecată nu a indicat exact care sunt acele reguli încălcate;

- la condamnarea inculpatei urma să se stabilească exact legea, articolul din lege sau punctele din actele normative, care conțin regulile sau metodele încălcate de către Ivașchevici A., la acordarea asistenței medicale Irinei Rusu;

- dacă s-au înlăturat ilegal organele pacientei, instanța urma să indice în sentință, care lege sau care reguli stabilesc că, nu ar fi trebuit de înlăturat aceste organe, chiar dacă au fost efectuate întru salvarea vieții pacientei;

- simpla expunere despre încălcarea normelor nu presupune identificarea acestora, iar în aceste circumstanțe, este situația unei învinuiri neclare aduse Alionei Ivașchevici;

- instanța de apel nu s-a expus dacă fapta inculpatei întrunește elementele infracțiunii, pe când acestea lipsesc în acțiunile inculpatei și anume: încălcarea regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale;

- instanțele de fond au dat o apreciere eronată unor probe, ceea ce a dus la încălcarea dreptului la un proces echitabil, afectând soluția cauzei;

- instanța de apel a recunoscut-o vinovată pe Ivașchevici A. doar în baza rapoartelor de expertiză medico-legală din 27.10.2015 și 27.09.2017, fără să dea o apreciere recenziei și actului de examinare a fișei medicale;

- în actul de examinare a fișei medicale a pacientei Rusu I., este evident că experții judiciari medico-legali au examinat cazul sub diagnosticul de endometrioză, pe când de fapt diagnosticul este peritonită;

- în ședința de judecată au fost acceptați spre audiere specialiștii Paladi G. și Friptu V., astfel deși instanța de apel i-a acceptat și audiat ca specialiști, în decizie îi indică ca martori;

- pentru a elucida divergențele dintre explicațiile specialiștilor și rapoartele de expertiză medico-legală din 27.10.2015 și 27.09.2017, a fost solicitată dispunerea expertizei complexe, care a fost respinsă de instanța de apel, fapt ce vine în contradicție cu principiul contradictorialității în procesul penal și respectiv a încălcat dreptul la un proces echitabil al inculpatei, însă Friptu V. și Paladi G. nu au fost audiați anterior, și prin urmare expertiza nu putea fi solicitată anterior;

- instanța de apel a apreciat critic declarațiile lui Friptu V., invocând că acestea nu corespund adevărului, însă nu motivează de ce a ajuns la o asemenea concluzie;

- în cadrul examinării cauzei în prima instanță au fost audiați și martorii Vermeiuc O., Revencu S., care deși au făcut declarații în apărarea inculpatei, instanța le-a pus la baza condamnării acesteia, fără a explica acest fapt;

- în cadrul examinării cauzei s-a vorbit despre presupusa încălcare comisă, prin neluarea consimțământului la o asemenea intervenție chirurgicală, însă în decizie, instanța de apel a evitat să se expună;

- la caz pacienta era sub anestezie cu burta desfăcută, iar medicul care urma să efectueze operație, Ivașchevici A., nu putea lăsa pacienta așa, să părăsească zona sterilă și să iasă în coridor, căutând mama pacientei pentru acord. Iar acordul consta în salvarea vieții, ori ținând cont de starea pacientei la internare, era evidentă cât de gravă este situația;

- Ivașchevici A. nu a putut obține acordul pacientei preoperatoriu, deoarece nu ea a pregătit persoana pentru operație;

- intervenția chirurgicală era o necesitate absolută, pentru a salva viața pacientei, fapt confirmat de toți martorii, inclusiv și prin rapoartele de expertiză medico-legală și anume raportul nr. 409 din 27.10.2015, al treilea aliniat „după indicații vitale”;

- Friptu V. a fost audiat în instanța de apel în calitate de specialist, cu cel mai înalt grad științific dintre experții judiciari și a comunicat că în cadrul expertizei a fost dus în eroare și ulterior și-a schimbat total poziția;

- expertiza solicitată spre efectuare și respinsă de instanța de apel, constituie ignorarea jurisprudenței Cedo și încălcarea prevederilor art. 24, 26 Cod de procedură penală, care a lezat dreptul inculpatei la un proces echitabil;

- învinuirea înaintată inculpatei este incompletă și neclară, fiind una dubioasă, nefiind prezentate probe ce ar dovedi că aceasta a comis fapta de încălcare din

neglijență de către medic a regulilor sau a metodelor de acordare a asistenței medicale, care au cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății;

- probele prezentate nu dovedesc vina inculpatei și sunt în contradicție cu prevederile art. 8 alin. (2), (3) Cod de procedură penală;

- instanța de apel urma să se expună asupra laturii obiective a infracțiunii incriminate inculpatei, cu privire la încălcarea regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale, urmările prejudiciabile și legătura cauzală dintre faptă și urmări prejudiciabile;

- Invașchevici A. urmează a fi achitată, pe motiv că fapta ei nu întrunește elementele infracțiunii, deoarece la calificarea faptei în baza art. 213 Cod penal, este obligatorie stabilirea concretă a articolului sau a punctului din actele normative, care conțin reguli sau metode de acordare a asistenței medicale care au fost încălcate, însă în acest sens acuzarea nu a făcut referire la careva act normativ, ce ar demonstra că neglijența inculpatei a dus la consecințele enumerate;

- aceste reguli sau metode de acordare a asistenței medicale nu au fost stabilite de organul de urmărire penală și nu au fost incriminate inculpatei în actul de învinuire;

- deși acțiunile inculpatei au fost încadrate în baza art. 213 lit. a) Cod penal, instanțele de fond nu au indicat și constatat regulile sau metodele de acordare a asistenței medicale concrete, valabile la momentul comiterii faptei, pe care le-ar fi încălcat inculpata, cu indicarea denumirii lor, de către cine și când au fost adoptate, dispozițiile precise din acestea pe care le-ar fi neglijat inculpata în raport cu circumstanțele din speță;

- instanța de apel nu constată fapta săvârșită de inculpată și nici nu motivează de ce a dat apreciere unor probe, iar referitor la altele nici nu s-a expus;

- instanța de apel nu a constatat și descris fapta incriminată Alionei Ivașchevici, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. a) Cod penal, ce ține de încălcarea regulilor sau metodelor de încălcare a asistenței medicale;

- instanța de apel nu a motivat condamnarea inculpatei, pentru infracțiunea incriminată, ce ține de latura obiectivă a acestei infracțiuni.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, partea vătămată Xxxxx a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanțele de fond au constatat cu certitudine prezența semnelor calificative ale încălcării din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale de către Ivașchevici A., iar vina inculpatei în comiterea infracțiunii a fost dovedită pe deplin atât prin declarațiile părții vătămate, a martorilor, cât și prin probele scrise.

8. Judecând recursurile declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu

menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Cu referire la recursul declarat de către avocatul Perțu I. în numele inculpatei.

Din cuprinsul recursului declarat de către avocat se reține, că aceasta invocă ca temei de drept pct. 6), 8) și 12) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume, că *instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; nu au fost întrunite elementele infracțiunii; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Instanța de recurs, studiind textul deciziei atacate constată, că temeiul invocat de către recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel, judecând cauza și verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei analize și examinări coroborate a probelor ce au servit ca temei pentru soluționarea laturii penale a cauzei, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a Alionei Ivașchevici în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. a) Cod penal.

Astfel, instanța de apel reținând circumstanțele de fapt ale cauzei și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept. Reieșind din cele expuse, instanța de recurs apreciază drept vădit neîntemeiate criticile recurentului, precum că instanța de apel a dat o apreciere injustă înscrisurilor anexate la dosar.

Totodată, instanța de recurs consideră, că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CEDO.

În opinia Colegiului penal lărgit, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și a adoptat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, cuprinzând argumente fundamentate în fapt și în drept, prezentate în hotărârea atacată și corect a considerat, că la pronunțarea sentinței just au fost stabilite circumstanțele de fapt și de drept și corect a ajuns la concluzia că Ivașchevici A., este vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. a) Cod penal, iar decizia instanței de apel cuprinde fapta constatată prin sentință care a fost

menținută de instanța de apel, astfel partea descriptivă a deciziei cuprinde, în conformitate cu prevederile art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii (f.d. 70 v. III). Reieșind din cele expuse, instanța de recurs respinge critica recurentei precum că, instanța de apel nu a făcut o descriere completă a faptei comisă de către inculpată.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține, că recurenta invocă în prezenta speță concomitent temeiurile pentru recurs prevăzute la pct. 8) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală. Însă, din conținutul recursului declarat Colegiul penal lărgit atestă, că se solicită adoptarea unei noi hotărâri de achitare, invocând că probele prezentate nu dovedesc vinovăția inculpatei, în acțiunile inculpatei lipsesc elementele infracțiunii. Deci, în atare împrejurări, instanța de recurs consideră, că de fapt, avocata Perțu I., în recursul declarat semnalează temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, prin prisma neîntrunirii elementelor infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. a) Cod penal în acțiunile sale, solicitând în cele din urmă achitarea sa. Respectiv, este alogică invocarea concomitentă și a temeiului pentru recurs stipulat la pct. 12) al aceleiași norme, precum că *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, fiindcă în asemenea abordare se subînțelege că totuși inculpata a săvârșit o careva infracțiune, însă aceasta nu a fost încadrată juridic corect. Totodată, din conținutul recursului nici nu se atestă o argumentare desfășurată a acestui temei pentru recurs, fiind doar indicat la temeiurile de drept.

Pe această linie de considerente, Colegiul penal lărgit va examina recursul inclusiv prin prisma incidenței temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

De remarcat este, că acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Din textul recursului declarat sub aspectul prezenței temeiului de casare prevăzut de pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit reține că, recurenta invocă, precum că din cumulul de probe administrat la judecarea prezentei cauze nu s-a confirmat în acțiunile inculpatei, săvârșirea infracțiunii imputate.

Analizând criticile invocate de către avocată, prin prisma incidenței temeiului de casare invocat, instanța de recurs menționează că acestea, de fapt, au constituit obiect de studiu în instanțele de fond și asupra cărora în decizia adoptată, instanța de apel s-a expus argumentat și nu se constată împrejurări ce ar înlătura concluziile despre vinovăția ultimei în comiterea acțiunilor infracționale imputate și îndreptate împotriva părții vătămate Rusu I.

În cauza supusă judecării Colegiul penal lărgit consideră, că instanța de apel corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, examinând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, astfel just ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatei, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. a) Cod penal.

Astfel, nu este fondată critica recurentei, în sensul pretinderii că probele nu demonstrează vinovăția lui Ivașchevici A. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. a) Cod penal, deoarece instanța de apel a analizat minuțios acest aspect și s-a expus argumentat în privința lor.

Cu toate acestea Colegiul penal ține să menționeze, că latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 213 Cod penal are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea sau inacțiunea de încălcare a regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale; 2) urmările prejudiciabile care se prezintă, ca vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății; 3) legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Astfel, instanța de recurs atestă faptul, că instanța de apel corect a stabilit că inculpata a încălcat din neglijență regulile și metodele de acordare a asistenței medicale, care fiind invitată în sala de operații, pe motiv că se depistase la pacientă - chisturi ovariene bilaterale endometriale, ocluzie intestinală și peritonită difuză, patologie ce urma a fi tratată de către medicul ginecolog, în urma căreia, Ivașchevici A. i-a înlăturat pacientei Xxxxx ambele ovare și trompele uterine. Astfel, partea vătămată și martorii, au indicat că Ivașchevici A. în calitate de medic ginecolog, a efectuat intervenție chirurgicală la partea vătămată Rusu Irina, în urma căreia, i-a înlăturat ambele ovare și trompele uterine, cât și prin probele scrise: raportul de expertiză nr. 409 din 27.10.2015, raportul de expertiză nr. 260 din 27.09.2017 și fișa medicală cu nr. xxxxx, prin care se confirmă că pacientei Xxxxx s-a efectuat intervenția chirurgicală în mod de urgență, în timpul operației fiind înlăturate ambele ovare și trompe uterine, decizie incorectă și neargumentată atât prin datele din fișa medicală, cât și conform literaturii de specialitate. La fel, conform rapoartelor de expertiză nr. 409 și 260 s-a stabilit că tratamentul chirurgical în cazul endometriozei ovarelor constă în rezecția procesului (zona afectată de endometrioză) și nicidecum – înlăturarea bilaterală a ovarelor și trompelor.

Cu referire la critica recurentei, precum că instanțele de fond au condamnat inculpata în baza art. 213 Cod penal, precum că ar fi încălcat careva reguli și norme de acordare a asistenței medicale, însă nu a indicat exact care sunt acele reguli încălcate, astfel învinuirea nu este clară, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel s-a expus motivat asupra acestui aspect, precum că inculpata activând în calitate de medic obstetrician ginecolog în cadrul spitalului „Sfântul Arhanghel Mihail”, a acționat contrar prevederilor art. 17 pct. a) din Legea nr. 264 din 27.10.2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic, care prevede că „*medicul este obligat să respecte cu strictețe drepturile și interesele legitime ale pacientului*”, contrar prevederilor art. 28 alin. (1) din Legea ocrotirii sănătății nr. 411 din 28.03.1995 care prevede că „*în practica medicală sînt aplicate metodele de profilaxie, diagnostic și*

tratament, permise de Ministerul Sănătății”, contrar prevederilor art. 5 lit. c) din Legea nr. 263 din 27.10.2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului care prevede că „*pacientul are dreptul la securitatea vieții personale, integritatea fizică, psihică și morală, cu asigurarea discreției în timpul acordării serviciilor de sănătate*”, contrar prevederilor art. 17 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 264 din 27.10.2005, cu privire la exercitarea profesiei de medic, medicul este obligat: să ceară consimțământul pacientului pentru orice prestare medicală conform legislației și protocoalelor internaționale în acest sens.

Totodată, instanța de apel just a făcut referire și la decizia Curții Constituționale nr. 55g/2018 din 14.05.2018 și a menționat că, în cazul de față nu este atât de importantă forma de reglementare a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, pe cât criza oferită cu privire la încălcările invocate. De altfel, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că, la evaluarea de către o instanță a problemelor extrem de complexe referitoare la neglijența medicală, este foarte probabil ca rapoartele medicale ale experților să aibă o importanță crucială, fapt care le conferă un rol deosebit în cadrul procedurii (Bajic v. Croația, 13 noiembrie 2012, § 95; Sara Lind Eggertsdottir v. Islanda, 5 iulie 2007, § 47).

Mai mult ca atât, Colegiul penal reține că în acțiunile inculpatei este întrunită și latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. a) Cod penal, care se caracterizează prin imprudență, concretizată în neglijență față de fapta prejudiciabilă și imprudență (neglijență) față de urmările prejudiciabile. Astfel, se atestă că inculpata a acționat cu neglijență față de fapta prejudiciabilă și față de urmările prejudiciabile, deoarece, efectuând operația și considerînd eronat că viața pacientei Xxxxx este pusă în pericol a înlăturat ambele ovare și trompele uterine, ceea ce vine în contradicție cu concluzia rapoartelor de expertiză nr. 409 din 27.10.2015, nr. 260 din 27.09.2017, cît și a declarațiilor experților Șarpe V., Tighineanu S., Lungu E. Astfel, diagnosticul stabilit nu îi oferea dreptul inculpatei de a lua decizia de înlăturare a ovarelor și trompelor uterine ceea ce arată legătura cauzală dintre pierderea organului de reproducere și vătămarea gravă a integrității corporale cauzată de către inculpata Ivașchevici A., conform rapoartelor de expertiză nr. 409 din 27.10.2015, nr. 260 din 27.09.2017, care indică asupra deciziei incorecte și neargumentate luată de către Ivașchevici A. privind extirparea ambelor ovare și trompelor uterine. În aceeași ordine de idei, inculpata fiind medic obstetrician ginecolog de profesie a încălcat regulile de acordare a asistenței medicale, nu a evaluat riscurile care persistă în urma efectuării nereușite a intervenției chirurgicale înlăturînd ambele ovare și trompe uterine, astfel cauzînd părții vătămate - vătămare gravă a integrității corporale.

Nu este întemeiată nici critica recurentei, precum că instanța de apel a recunoscut-o vinovată pe Ivașchevici A. doar în baza rapoartelor de expertiză medico-legală din 27.10.2015 și 27.09.2017, fără să dea o apreciere recenziei și actului de examinare a fișei medicale.

Colegiul penal lărgit, reține că recenzia și actul de examinare a fișei medicale, constituie opiniile specialiștilor, bazate pe articole științifice și nu pot substitui expertiza judiciară, care servește mijloc de probă în conformitate cu prevederile art. 93 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală. Mai mult ca atât, rapoartele de expertiză medico-legale nr. 409 din 27.10.2015, nr. 260 din 27.09.2017, sunt întocmite în conformitate cu prevederile art. 142 Cod de procedură penală și Legea privind expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14.04.2016, experții fiind preîntâmpinați de răspundere penală în conformitate cu prevederile art. 312 Cod penal, la baza concluziei cărora stau materialele cauzei, inclusiv fișa medicală a pacientei Rusu I., concluziile cărora în cumul cu celelalte probe confirmă vina inculpatei în baza art. 213 lit. a) Cod penal, deoarece decizia de a înlătura ambele ovare și trompele uterine a fost luată de Ivașchevici A.

Ce ține de argumentul avocatului, precum că instanța de apel nu a motivat din care cauză a apreciat critic declarațiile martorului Friptu V., instanța de recurs reține, că instanța de apel a argumentat din care considerente a apreciat critic declarațiile martorilor Codreanu N., Marcu A., Palade G. și Friptu V., indicând că sunt date în scopul exonerării inculpatei de la răspundere penală, deoarece sunt în contradicție cu celelalte probe analizate, inclusiv declarațiile martorilor Vermeiuc O., Revencu S., Corj A. și Litvinova L., declarațiile experților judiciari, medicii - legiști Șarpe V., Tighineanu S. și Lungu E., care confirmă faptul că Ivașchevici A., activând în calitate de medic ginecolog în cadrul Spitalului Clinic Municipal „Sfântul Arhangel Mihail”, la data de 03.02.2014, a efectuat intervenție chirurgicală la Rusu I., în urma căreia, din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, i-a înlăturat ambele ovare și trompele uterine.

Nu este întemeiat nici următorul motiv de critică din recurs, precum că instanța de apel a respins demersul de efectuare a expertizei complexe, fapt ce vine în contradicție cu principiul contradictorialității, fiind încălcat dreptul la un proces echitabil al inculpatei. În acest sens, Colegiul penal lărgit reține, că instanța de apel just prin încheierea din 06 noiembrie 2018, a respins demersul de efectuare a expertizei complexe, indicând că rapoartele de expertiză nr. 409 din 27.10.2015, nr. 260 din 27.09.2017 au aceleași concluzii și aceleași argumentări, iar experții, conform art. 312 Cod penal, au fost preîntâmpinați despre răspundere penală, astfel în cauză nefiind încălcate careva drepturi ale inculpatei.

Privitor la argumentul avocatului, referitor la faptul că intervenția chirurgicală era o necesitate absolută, pentru a salva viața pacientei, Colegiul penal lărgit atestă, că atât concluziile rapoartelor de expertiză, cât și declarațiile experților medico-legali Șarpe V., Tighineanu S., Lungu E. indică asupra faptului că la momentul intervenției ovarele nu constituiau sursă de infecție: *„Ovarul nu a servit direct sursă de infecție, el prin spargerea chistului a servit doar mediul de cultură pentru dezvoltarea infecției, deci prezența ovarului nu înseamnă că persistă în continuare sursă de infecție sau pericol de continuare a infecției, ruperea chistului a fost doar un start. Astfel ovarele nu pot fi considerate sursă directă de infecție și nu pot fi înlăturate în cazul dat.”*

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal reține că corect au fost calificate acțiunile inculpatei în baza art. art. 213 lit. a) Cod penal, iar din ansamblu de probele administrate, nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția inculpatei, în săvârșirea infracțiunii imputate, în acțiunile acesteia fiind prezente elementele infracțiunii incriminate și în cele din urmă temeiurile pentru recurs invocate și stipulate la pct. 6), 8), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea.

Totodată, instanța de recurs reține, că hotărârea instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este legală și motivată, fiind evaluat just probatoriul administrat și indicate motivele pe care și-a întemeiat hotărârea adoptată, drept urmare toate criticile din recursul declarat de către avocatul Perțu I. în numele inculpatei, sunt vădit neîntemeiate, respectiv acesta urmează a fi respins ca inadmisibil.

Cu referire la recursul declarat de către procuror.

Reieșind din criticile expuse de procuror, se constată că acesta contestă decizia instanței de apel, în exclusivitate din considerentul că, a respins solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la Ivașchevici A. a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului, în sumă de 5120 lei.

Contrar celor invocate de recurent, Colegiul penal lărgit consideră ca nefondate criticile procurorului referitor la pretinsa încălcare admisă de instanța de apel, stipulată la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că, nemotivat nu au fost încasate cheltuielile judiciare din contul inculpatului.

Așadar, în privința acestor alegații se constată, că au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra căroră această instanță s-a expus întemeiat, respectiv nu există raționamente ca instanța de recurs să se îndepărteze de la concluziile la care a ajuns instanța ierarhic inferioară.

În susținerea celor menționate, instanța de recurs relevă dispoziția alin. (2) art. 229 potrivit căreia, *instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare...* Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare, ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli.

Prin urmare, se reține că procurorul solicită încasarea de la Ivașchevici A. a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului, în sumă de 5120 lei, ce constituie cheltuieli pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 260 din 27.09.2017, cheltuieli suportate de către organul de urmărire penală pentru efectuarea acțiunii de urmărire penală întru instrumentarea prezentei cauze penale.

Astfel, Colegiul penal lărgit atestă că raportul de expertiză judiciară nr. 260 din 27.09.2017, a fost ordonat de către organul de urmărire penală în vederea stabilirii circumstanțelor cauzei, constituind acțiune procesuală ce ține de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, astfel constituie cheltuieli ce au fost achitate, conform prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (până la modificările din 09 februarie 2018), din contul mijloacelor bugetului de stat, iar

careva temei de a obliga condamnatul să le recupereze, la caz nu sunt, argumentele procurorului fiind irelevante și nu pot răsturna soluția adoptată în cauză.

În asemenea împrejurări, Colegiul penal lărgit statuează, că la caz instanțele și-au motivat eficient soluția de respingere a solicitării procurorului de a încasa cheltuielile judiciare din contul inculpatei.

În baza celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide, că în cauza dată nu au fost admise erorile de drept la care face referire recurentul și nu sânt temeiuri de casare a soluției adoptate, fiindcă hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, astfel, este apreciată ca fiind corectă concluzia instanței de apel referitoare la respingerea solicitării înaintate de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpată a sumei de bani menționate mai sus, cu titlu de cheltuieli suportate.

În cele din urmă, Colegiul penal lărgit, consideră că nu este incident în speță cazul de casare invocat de către procuror, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate, în partea dispoziției referitoare la cheltuielile judiciare.

Din considerentele expuse, Colegiul penal apreciază, că argumentele invocate de recurent sânt nefondate, ceea ce impune concluzia privind respingerea ca inadmisibil și a recursului ordinar declarat de procuror.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se resping ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și avocatul Perțu Ina în numele inculpatei, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2019, în cauza penală privind-o pe **Ivașchevici Aliona Xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 02 august 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Boico Victor